

Ἀπορία περὶ τὰ εἰρημένα τῷ Ὄνοματι, καὶ τῷ Ῥήματι.

Χαίρουσι μάλιστα οἱ νεώτεροι τῇ δι' αὐτιθέσεισι διδασκαλίᾳ, καὶ οὐδὲν ἀξιοῦσιν ἀποδέχεσθαι, ἀλλ' αὐτιφατικῆς ἐρώσεως. Προχειρισίου δὲ καὶ ἡμῖν ὀλίγ' ἄλλα ἰσθ' πολλῶν ὧν ἐκεῖνοι παρεσκευλοῦσι, περὶ τοῦ Ὄνοματος καὶ Ῥήματος ἁλεγομένων, καὶ πρῶτον περὶ Ὄνοματος. Τεμερῆς ἐστὶν ἡ τοῦ Ὄνοματος ὑπογραφή, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. τὸ μὲν γὰρ εἶναι φωνῶν σημαντικὸν κατὰ σωθῆκην, προσεχῆς γένος ἔθηκε χάριται ὡπερ δύο ἐπιλύειν ὁ Φιλόσοφος διαφορᾶς, τὸ, τε αἰδὸ χρόνου σημαίνει, καὶ τῆς μερῶν μηδὲν εἶναι σημαντικὸν κενωρισμῶν. ἀλλὰ καὶ τὸ προληφθῆναι, ὡς προσεχῆς γένος, οὐχ ἀπλουῦ τί ἔστι, σύγκειται γὰρ τριπλῆς τούτοις, τῇ τε φωνῇ δηλαδὴ, καὶ τῷ σημαντικῶν εἶναι, καὶ παρὰ ταῦτα τῷ κατὰ σωθῆκην. εἴληπται οὐδ' ἡ φωνή, ὡς γένος πορρώτατον τοῦ ὀνόματος, ἢ προσεχθῆναι τὸ σημαντικῶν εἶναι, διέσειλε τῆς ἀσῆμων φωνῶν, οἷα εἰσι τῆς ἀλόγων ζώων πολλά. τὸ κατὰ σωθῆκην εἶπον προσληφθῆναι, καὶ τῆς σημαντικῶν διασέλλει φωνῶν, ὅσαι μὴ κατὰ σωθῆκην εἰσι δηλωτικά.

Ἐπιχειροῦσι τοιγαροῦν πρῶτον πρὸς ὀλόκληρον τὴν ὑπογραφὴν λόγῳ ποιῶδε. Ἡ ὑγιῶς ἔχουσα ὑπογραφή πᾶσι τοῖς ὑπογραφομένοις, εἴπουσι εἰζομένοις ἐφαρμοττεῖ, ἀλλ' ἡ ἀποδοθεῖσα τῷ Φιλοσόφῳ τοῦ ὀνόματος ὑπογραφή οὐ πᾶσιν ἐφαρμοττεῖ τοῖς ὀρετοῖς, ἄρα οὐχ ὑγιῶς ἀποδέδοται.

Δείκνυται ἡ ἐλάττων. τὸ ὀρεζόμενον ἐστὶ τῶνομα, ὃ θεωρεῖται τριχῶς, ἐν ψυχῇ, ἐν φωνῇ, ἐν γράμμασιν, ἢ ἀποδοθεῖσα ὑπογραφή εἰς πᾶσι τούτοις ἐφαρμοττεῖ, ἄρα οὐ πᾶσι τοῖς ὀρετοῖς.

Ἡ ἐλάττων ἀπόδηλος. οὐ γὰρ εἰσι φωναὶ τὸ ἐν ψυχῇ Ὄνομα, καὶ γεγραμμένοι.

Ἡ ἀπάντησις πρὸς ταῦτα ἐστὶ πρόχειρος. ὀρίζεται γὰρ ἐνταῦθα τῷ Φιλοσόφῳ εἰς τὸ ἐν τῇ ψυχῇ Ὄνομα, εἴπουσι νόημα, ἔπε τὸ ἐν γράμμασιν, ἀλλὰ τὸ ἐν τῇ φωνῇ μόνον.

Δείκνυται ὅτι χειροῦσι περὶ τῆς φωνῆς, ὅτι οὐχ ὑγιῶς εἴληπται τῷ Φιλοσόφῳ ὡς γένος. ἐστὶ γὰρ ἡ φωνή τοῦ ὀνόματος ὕλη. ὅς ἢ καὶ τῷ κατ' αὐτὴν χηματισμοῦ σωτίζεται τῶνομα, ἀλλὰ μὴ οὐδεμία ὕλη κατηγορεῖται.

γορεῖται ἀληθῶς καθόλου τοῦ ἐξ αὐτῆς σωθείου, τὸ δὲ γένος κατηγο-
ρεῖται κατὰ τοῦ ὀρισμοῦ, ἄρα οὐχ ὑγιῶς εἰληπταί ὡς γένος ἢ φωνή.

Ἀπαντήσιον πρὸς τοῦτο διαίρειται χρωμένοις, ὅτι ἐπὶ μεν τῆς οὐσιω-
δῶν οὐκ ἔξει τὴν ὕλην καθόλου κατηγορεῖν τοῦ σωθείου, ἐφ' ᾧ τὸ εἶ-
δος οὐσιώδης ἐστὶ, ἢ μᾶλλον οὐσία τοῦ σωθείου, ἢ περὶ ἢ ὕλη. Τὸ δὲ
καθόλου κατηγοροῦμενον τινός, λόγῳ γένους, ὡς ὀλοχυρῆ δηλοῦν τὴν
οὐσίαν ἐκείνου κατηγορεῖται, οἷα οὐκ ἐστὶν ἢ ὕλη μόνη ἐπὶ τῆς κατ' οὐσίαν
σωθείων. Ἐπὶ μεντοι τῆς κατὰ συμβεβηκός σωθείων, ἐφ' ᾧ τὸ εἶδος
οὐκ ἐστὶ τῆς οὐσίας τοῦ σωθείου δηλωτικόν, ἔξει τὴν ὕλην κατηγορεῖν
τοῦ σωθείου ὡς γένος. μάλιστα, ὡς ἐν ἄλλοις, καὶ ἐν τῷ Ζ. τῆς Μετα-
φυσικῶν ὁ φιλόσοφος διδάσκει, οὐκ ἐστὶν ἄλλως εἰλεσθαι τὰ κατὰ συμ-
βεβηκός εἶδη, ὅτι μὴ τῆ προδήκη τῆς ὕλης. Εἰδὴ ὕλη ἐστὶν ἢ φωνή τοῦ
ὀνόματος, τὸ δὲ εἶδος ἐκείνου κατὰ συμβεβηκός ἐρυπάρχει τῆ φωνῆ, διλό-
γως παρείληπται ἐν τῷ ὀριστικῷ λόγῳ τοῦ ὀνόματος ἢ φωνῆ, ἅπερ δὴ ὕλη
τυγχάνουσα τούτου.

Ἀντιλαμβάνονται δὲ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης εἰκότως. ἢ γὰρ ὕλη φατὶν
εἶπαι τὸ ὑποκείμενον, παραλαμβάνομενον ἐν τῷ ὀριστικῷ λόγῳ τοῦ συμ-
βεβηκότος, ἢ κατ' ἐρθλὴν ἐκφέρεται πῶσιν, ἀλλὰ πλαγίως, ὡς περὶ τὴν
σιμότητα ὁ φιλόσοφος ὀρίζεται λέγων, ὅτι ἐστὶ κοιλότης ρίνος, ἢ ἐν ρίνι.
Ἐδει οὐκ ἐν τῷ ὀριστικῷ λόγῳ τοῦ ὀνόματος τὴν φωνὴν εἰληφθαι πλα-
γίως, ὡς λέγεσθαι εἶναι τὸ ὄνομα χῆμα φωνῆς, ἀλλ' οὐ φωνῆς.

Ῥητέον πρὸς ταῦτα, ὅτι ἀμφοτέρως ἔξει λαβεῖν τὸ ὑποκείμενον ἢ τὴν
ὕλην ἐν τῷ ὀριστικῷ λόγῳ τοῦ συμβεβηκότος, ὡς αὐτὴν δὴ περὶ τὴν σιμό-
τητα ὀρίζεται ὁ φιλόσοφος παλλαχῆ, οὐ μόνον κοιλότης ρίνος, ἢ ἐν ρίνι
λέγων εἶναι, ἀλλὰ καὶ ρίνα κοίλῃ. τὰ γὰρ συμβεβηκότα κατὰ ἀφαιρέ-
σιν ὀριζόμενα τὸ ὑποκείμενον πλαγίως παραλαμβάνουσι. κατὰ τὸ συγ-
κεκεμενὸν δὲ θεωρούμενα τὸ ὑποκείμενον ὀρθῶς ἐκφέρεται. ὡς ἐπὶ τοῦ
ἐκτεθέντος παραδείγματος τῆς σιμότητος.

Ἐπεὶ ταιγαρουὶ κἀνταῦθα ὁ φιλόσοφος κατὰ τὸ συγκεκεμενὸν ὀπο-
δέδωκε τὸν τῆ ὀνόματος λόγον, εἰκότως κατ' ὀρθλὴν πῶσιν παρέλαβε τὴν
ὕλην, ἥτις ἐστὶν ἢ φωνή σημαντικὴ κατὰ σωθήκην.

Εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ προσεχοῦς γένους τοῦ ὀνόματος, προσέθηκεν ὁ
Ἀριστοτέλης τὸ σημαντικὴν εἶναι κατὰ σωθήκην τὴν φωνὴν. Τούτου δὲ
ἐπιλαμβάνονται λόγῳ τοιῶδέ. Τὰ ὀνόματα φύσει εἰσὶ σημαντικά, ἄρα
οὐχ ὑγιῶς εἴρηται τὸ ὄνομα φωνῆν εἶναι κατὰ σωθήκην σημαντικὴν.

Δείκ-

Δείκνυται τὸ προβληθεῖν. Τὸ γὰρ ὄνομα καὶ αἱ λοιπαὶ κατὰ διάλεκτον φωναὶ, ὅργανά εἰσι τῆς ἐμφύτης ἡμῶν δυνάμεως λογικῆς. Ὅσα δὲ εἰσὶν ὅργανα ἐμφύτου δυνάμεως φύσει εἰσὶ τοιαῦτα, καὶ οὐ κατὰ σωθῆκῳ καὶ τέχνῳ. ἄρα τὸ ὄνομα, καὶ αἱ λοιπαὶ πᾶσαι κατὰ διάλεκτον φωναὶ φύσει εἰσὶ τοιαῦτα, δηλονότι σημαντικαί, καὶ οὐ κατὰ σωθῆκῳ.

Πρόχειρον τὸ λεγόμενον θεωροῦν ἐπὶ πάσης ἐμφύτης δυνάμεως. ταῖς δὲ αἰδησίαις ἐμφύτοις οὐσαι, ἐκ φύσεως δέδοται τὰ αἰδητήρια, οἷς ὡς ὅργανοις πεχημείαι ἐπὶ τῆς οικείας προβαίνουσιν ἐνεργείας, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἔχει. πᾶν ἄρα ὄργανον ἐμφύτης δυνάμεως, ἐκ φύσεως προεξίεται τοῖς κερτημοῖς τῆς δυνάμιν.

Ἀπαυτητέον πρὸς ταῦτα, ὅτι δέδοται μὲν τὰ ζῶα ὡς ὄργανον ἢ φωνή, μᾶλλον δὲ αὐτὰ ταῦτα, οἷς ἢ φωνὴ προχειρίζεται, πνεύμων, ἀρτηρίας, γλῶσσαι, καὶ ὅσα ἄλλα, ὁ δὲ τοιῶσδε ἢ τριῶσδε σχηματισμὸς τῆς φωνῆς, καὶ ἐν αὐτῇ γίνεται σημαντικὴ κατὰ διάλεκτον, καὶ ἔτι εἰσὶν ἄπο φύσεως, ἀλλὰ κατὰ σωθῆκῳ, καὶ τέχνῳ. Καὶ τοῦτο πρόδηλον. πᾶσι δὲ ὡς ὁμοίως πρόσθεν ἢ λογικὴ δυνάμις, οὕτω καὶ τὸ ὄπασου ὡς φωνὴ προχειρίζεται. Οἱ μὲντοι σχηματισμοὶ τῶν φωνῶν, καὶ οὐς ἐκείναι σημαντικαὶ γίνονται, οὐκ ἔτι εἰσὶν οὐ αὐτοὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλοις ἐπινοοῦνται τοῖς ἔθνεσιν.

Διῆκτερον ἐπεχειροῦσι πρὸς αὐτό. τὸ ὄνομα ἐστὶ φωνή, ἢ δὲ φωνὴ κατὰ φύσιν ὑπάρχει τοῖς ζῴοις. τὸ ὄνομα ἄρα φύσει ὑπάρχει τοῖς ἀνθρώποις ὁμοίως καὶ αἱ λοιπαὶ σημαντικαὶ φωναί. Σχηματισεὶν δὲ οὕτω: τὸ ὄνομα τὸ εἶναι φωνὴ φύσει ἐστὶ. τὸ φύσει ὄν, κατὰ φύσιν ἐνεργεῖ. τὸ ὄνομα ἄρα κατὰ φύσιν ἐνεργεῖ. Ἐνεργεῖ δὲ ὄνοματος ἐστὶ τὸ σημαίνειν. ἄρα τὰ σημαίνειν τὰς φωνὰς κατὰ φύσιν ἐστὶν.

Ἀπαυτητέον πρὸς ταῦτα. ὅτι τὸ ὄνομα εἴρηται φωνὴ κατὰ τὴν ὕλην, ἢ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐστὶν ἢ φωνή. Τὸ δὲ οικεῖον εἶδος οὐκ ἐν τῷ εἶναι φωνὴ ἔχει, ἀλλ' ἐν τῷ τοιῶσδε ἐχηματίσθαι εἰς σημασίαν τινὸς καὶ σωθῆκῳ καὶ ὁμολογίῳ τῶν πεχημείων. λέγεται δὲ ὀνόματα καὶ εἰσὶ σημαντικὰ, οὐ διὰ τὴν ὕλην, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶδος. τοῦτο δὲ κοινόν ἐστι πᾶσι τοῖς τεχνητοῖς. ἐστὶ γὰρ τῆς καθέδρας ἢ ὕλη φέρε εἰπεῖν ξύλον, ὅπερ ἐστὶ φύσει. Τὸ δὲ τοιῶσδε ἐχηματίσθαι ὡς εἶναι εἰς καθυσμὸν ἐπιτηδείων, τὸ εἶδος ἐστὶ τῆς καθέδρας. ὅπερ καὶ ἔτι εἰσὶν ἄπο φύσεως, ἀλλ' ἄπο τέχνης. λέγεται δὲ καθέδρα, οὐ διὰ τὴν ὕλην, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶδος, τὸ τοιῶσδε δηλαδὴ χῆμα τὸ ἐν τῇ ὕλῃ. Ὅμοίως δ' ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τεχνητῶν, ὡς παντίπου δῆλον.

Τῷ ἱεριστικῶς προσφιστικῶς, κἀκείνο ἐστὶν εἶπεῖν. ὅτι τὸ προσήκον ἐκαστοῦ τῆ φύσει, κἀκείνο συστατικὸν ὄν, φύσει ὑπάρχει. ὁ δὲ σχηματισμὸς τῷ ὀνόματι οἰκείον ἐστὶ, καὶ συστατικὸν ἐκείνου, ἀρα φύσει προσίσι τῷ ὀνόματι.

Ῥητὸν. ὅτι τὸ φύσει εἶναι, ἐνδέχεται διχῶς λέγεσθαι, ἢ τὸ ἐκ φύσεως παραγόμενον, ἢ τὸ γερόμενον συστατικὸν τῆς οὐσίας τινός. Ἐνταῦθα ζητῆται κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον τῆς σημασίας τῶν ὀνομάτων, ὅπερ οὐ δίδεται. Κατὰ δὲ τὸν δεύτερον τρόπον, οὐδὲν κωλύει λέγεσθαι τὸν σχηματισμὸν τῆς φωνῆς εἶναι τῷ ὀνόματι, ἔ συστατικὸν ἐκείνου.

Περὶ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς ὑπογραφῆς.

Δ Εὔτερον μέρος τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ὀνόματος ἐστὶ, τὸ αὐτὸ χρόνου, προσληφθὲν εἰς διαφορὰν τοῦ ῥήματος, ὅπερ ἐστὶ μετὰ χρόνου σηματικόν. Ἡπέριται τοῖς νεωτέροις περὶ τούτου, καὶ πολλὰ προχειρίζονται τῶν ὀνομάτων δοκῶντα προσσημαίνειν χρόνον, περὶ ὧν ῥηθήσεται ἡμῖν, ἐν οἷς περὶ τῆς τοῦ ῥήματος ὑπογραφῆς.

Περὶ τοῦ ἀόριστου ὀνόματος.

Εἰς διάκρισιν τοῦ κυρίως ὀνόματος παρὰ τοῖς λογικομορφοῖς ἐλέγχετο ἡμῖν μετὰ τοῦ φιλοσόφου μηδενὸς ὠρισμένως σηματικὸν εἶναι τὸ ἀόριστον ὄνομα. καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ τοῖς λογικομορφοῖς εὐχρηστον εἶναι. Πρὸς ὃ λυποῦσι λόγῳ τοιαῦδε. Τὸ οὐδεὶς, ὄνομα ἐστὶν ἀόριστον, τοῦτο δὲ ὠρισμένως σημαίνει, οὐχ ὑγιῶς ἀρα εἴρηται μηδενὸς εἶναι σηματικὸν τὸ ἀόριστον ὄνομα. ὅτι δὲ ἔστιν ὄνομα, δείκνυται.

Πᾶσα φωνὴ σηματικὴ κατὰ σωθῆκλιν λαμβανομένη ἐν ταῖς προτάσεσιν, ἢ ὄνομα ἐστὶν, ἢ ῥῆμα, ἢ λόγος. τὸ προληφθὲν ἐστὶ φωνὴ σηματικὴ κατὰ σωθῆκλιν, καὶ οὔτε ῥῆμα ἐστὶν, οὔτε λόγος. λείπεται ἀρα εἶναι ὄνομα. Ὅτι δὲ ἔστιν ἀόριστον ὄνομα δῆλον. ἔχει μὲν γὰρ ἀποκείμενον τὸ ἀρνητικὸν μόριον, ὃν τρόπον εἴρηται τὰ ὀνόματα εἰς ἀόριστον σημασίαν μεταπίπτειν. τὸ γὰρ εἰς ὠρισμητικὸν ὄνομα προσλαβὸν τὸ ἀρνητικὸν μόριον οὐ, πεποίηκε τὸ οὐδεὶς. Ὅτι δὲ τοῦτο ὠρισμένως ἐστὶ δηλωτικόν, σωμάγεται ῥᾶσα. τὸ γὰρ ὑποκειμένου χάραν ἐν προτάσεσιν ὠρισμένως δηλωτικαῖς ἐχνηκός, ὄνομα πάντως ἐστὶν ὠρισμένως δηλωτικόν. τοιοῦτον ἐστὶ τὸ οὐδεὶς. ἐπὶ γὰρ τῆς λεγέσεως ἀποράσεως, οὐδεὶς ἀφθρο-

πος ἐστὶ λίθος, ὡς τρυφῶν οὐτῆς δηλωτικῆς, τὸ οὐδεὶς ὑποκειμένου χώ-
ραν πληροῖ. ἀρα ὡς τρυφῶν δηλωτικὰ, ὑπερ εἴρηται ἀόριστα ὀνόματα.

Ἀπάντησις.

Πρόχειρος πρὸς ταῦτα ἡ ἀπάντησις ἐκ τῆς αἰωτέρας εἰρημύων. τὸ γὰρ οὐδεὶς, ὡς πρὸς τὸ πᾶς, ἢ τις, ἢ οὐ πᾶς, προσέτι δὲ ἢ ἕτερος, ἢ ἄλλος, ἢ ὅσα τοιαῦτα, παρὰ τοῖς λογικολομομένοις οὐκ εἰσὶν ὀνόματα, ἀλλὰ συγκατηγορήματα. μόνον προσαγορεύονται. ἄπερ προκείμενα τῶν ἀληθῶν ὀνόμασι, προσσημαίνουσι μὲν, ἢ διορίζουσι τῶν ἐκείνων σημασίαν, καὶ ἑαυτὰ δὲ οὐδενός εἰσα σημαντικά. διὸ οὐδὲ κυρίως ὀνόματα εἰσὶ (1) παρ' ἐκείνοις. Τοὺς δὲ λέγοντας ἔτι τὸ οὐδεὶς ἐν ταῖς προτάσεσιν ὀνόματος χώραν ὑποπληροῖ, οὐκ ἀποδεκτέον. τοῖς δὲ ἐμπεδῶσι τοῦτο διὰ τὸ προλαμβάνεσθαι ἐν ταῖς προτάσεσιν, ῥητέον. ὅτι λαμβανέται μὲν, ἀλλ' οὔτε ὡς ὄνομα, οὔτε ὡς ῥῆμα, ἀλλ' ὡς συγκατηγόρημα μόνον ὡς εἴρηται. Καὶ τοῦτο δῆλον, εἰ καὶ ἑαυτὸ ληφθεῖν ἐν τῇ προτάσει. τὸ γὰρ οὐδεὶς ἔχει, μὴ συνηξακουμένον τινὸς ὀνόματος, οὐδὲ ὡς τρυφῶν σημαίνει. Λέγεται γὰρ οὐδεὶς κατὰ τῆς ὄντων τε, ἢ μὴ ὄντων. Καὶ ἐπὶ τῆς προχειροδείσεως δὲ προτάσεως, τῆς οὐδεὶς ἀνθρώπος ἐστὶ λίθος, πρόδηλον τὸ ἐλάττωμα. οὐδὲ γὰρ καὶ ἑαυτὸ τὸ οὐδεὶς κείται, ἀλλὰ πρόκειται τῷ ἀνθρώπου ὀνόματι, ἢ διορίζει τούτου τῶν σημασίαν κατὰ παντὶς ἀνθρώπου ὑποφατικῶς. Ὁμοίως δ' ἔχει ἢ ἐπὶ τῆς ἄλλων συγκατηγορημάτων.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις, ὅτι καὶ καὶ ἑαυτὰ δυνάται τὰ συγκατηγορήματα ὑποκειμένου χώραν ἐν προτάσεσιν ἔχειν, οἷον τὸ οὐδεὶς ἐστὶ προσδιορισμὸς ὑποφατικός, ἐπὶ ταύτης γὰρ τῆς ὑποφάνσεως, τὸ οὐδεὶς καὶ ἑαυτὸ ἔστιν ὑποκείμενον.

Ῥητέον. ὅτι τῆτον τὸν ῥῆπον λαμβανόμενα ἐν ταῖς προτάσεσιν τὰ συγκατηγορήματα, οὐδετέρου χώραν ἔχουσιν, οὔτε ὀνόματος, οὔτε συγκατηγορήματος. οὐδενός γὰρ μένουσι σημαντικά, ἀλλ' αὐτὴν πραγμάτων κείνται, ἢ ἑτέρων δέονται ὀνομάτων εἰς δήλωσιν. Ὁ γὰρ εἰπὼν τὸ οὐδεὶς ἐστὶ συγκατηγόρημα, ἢ προσδιορισμὸς, δηλώσασθαι βούλεται, ὅτι ἡ φωνὴ αὐτὴ τὸ οὐδεὶς, ἐστὶ συγκατηγόρημα, ἢ ὅπως ἄλλως φαίης. Τὸ δὲ ὄνομα αὐτὸ σημαντικό ἔστιν ἑτέρου τινός, ἢ ὑποκίθεται αὐτὴ σημασιμένου τινός πράγματος.

(1) Τοῖς λογικολομομένοις.

Ἀπορία.

ΠΑρά ταῦτα εἴρηται περὶ τοῦ ἀορίστου ὀνόματος, μηδενὸς εἶναι ση-
μαντικὸν ὡρισμένως, ἀλλὰ περὶ πάντων ὁμοίως ὄντων τε, καὶ μὴ
ὄντων ὑποτίθεσθαι. Ὅτι δὲ τοῦτο οὐκ ἀληθές, δείκνυται. ἢ γὰρ φωνὴ
αὕτη νοητὴν, ἀληθῶς ἐστὶν ὄνομα παρὰ τοῖς λογικοδομοῖσι καὶ ὡρισμένως,
καὶ κυρίως ὄνομα. τοῦτο δὲ μηδενὸς ἰδίᾳ ἐστὶ σημαντικὸν, ἀλλὰ περὶ
πάντων ὁμοίως ὄντων τε, καὶ μὴ ὄντων ὑποτίθῃσιν. οὐχ ὑγιῶς ἄρα εἴρη-
ται τοῦ ἀορίστου οἰκεῖον εἶναι περὶ πάντων ὁμοίως ὑποτίθεσθαι ὄντων τε καὶ
μὴ ὄντων, ἀλλ' εἰσὶ κἀκεῖνα ἀληθῶς καὶ κυρίως ὀνόματα.

Δείκνυται ἡ ἐλάττων. τὴν φωνὴν ταύτην νοητὸν ἀκηκοότες, εἰς εἴνοιαν
ἐρχόμεθα πάντων τῶν ὁπωσοῦν νοηθῆναι δυναμένων. τοιαῦτα δὲ εἰσι
πάντα ὅσατε ὄντα, καὶ μὴ ὄντα, ἢ φωνὴ ἄρα αὕτη νοητὸν, περὶ πάντων
ὁμοίως ὑποτίθεται ὄντων τε, καὶ μὴ ὄντων.

Ἀπαντητέον πρὸς ταῦτα. ὅτι ἡ φωνὴ αὕτη νοητὸν, ὡσπερ καὶ πᾶσα
καθόλου σημαντικὴ φωνὴ, σημαίνει μὲν καὶ ὑποτίθῃσι περὶ πολλῶν,
ἢ καὶ περὶ πάντων τῶν ὄντων, οὐ μόντοι ἢ περὶ εἰσὶ πολλὰ, καὶ ἀλλήλων
διεπνοητότα, ἀλλὰ καθὺ ὑπὸ μίαν κοινὴν σωματικὴν φύσιν, οἷον τὸ
ἄνθρωπος, ἢ τὸ ζῶον ὄνομα. Ταῦτα γὰρ οὐ δηλοῖ τὰς καθ' ἕκαστα τῶ-
ν διαφορὰς, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὑπὸ τὴν κοινὴν ἐνοῦται φύσιν, τὴν τοῦ ἀν-
θρώπου φέρει εἰπεῖν, ἢ τοῦ ζώου. καὶ εἴτιν αἱ καθόλου σημαντικαὶ φων-
ναὶ τῶν καθόλου φύσεων ὡρισμένως δηλωτικαί, ἐνάειδῶς παρεῖναι τὴν
εἴνοιαν τούτων. ὥστε τὰ καθόλου ὀνόματα οὐκ εἰσὶ πολλῶν σημαντικὰ
ἀορίστως, ἀλλὰ μίας τινος φύσεως ὡρισμένως. Οὐχ οὕτω δὲ τὰ ἀόριστα
σημαίνει ὀνόματα μίαν τινὰ κοινὴν φύσιν, ἀλλὰ πολλὰ, ἢ πολλὰ, καὶ
ταῦτα συγκεχυμένως καὶ ἀορίστως.

Περὶ τῶν τοῦ ὀνόματος πτώσεων.

Εἴρηται τὰ ὀνόματα ἐν ταῖς πλαγίαις οὐχ ἀπλῶς ὀνόματα λέγεσθαι
παρὰ τοῖς λογικοδομοῖσι, ἀλλὰ πτώσεις ὀνομάτων, διὰ τὸ μίτε
ἀλήθειαν σημαίνειν, μίτε ψεῦδος μετὰ τοῦ ἐστὶν, ἢ ἔστιν, ἢ εἶναι ῥήματος.

Ἀποροῦσι πρὸς τοῦτο πρῶτον. τίς αὐτῆς ἐνοίας γίνονται δηλωτικὰ τὰ
ὀνόματα ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσιν, ἢς καὶ ταῖς ὀρθαῖς. εἰ ἄρα ἐρθῶς

καὶ πλαγίως ἐκφερόμενα τῆς αὐτῆς ἐννοίας γίνεται δηλωτικὰ, ὁμοίως εἰς κενὰ ὀνόματα. Τὸ ἠγούμενον οὐκ ἀμφισβητήσιμον. οὐ γὰρ ὑπόληψις ἢ κατὰ γραμματικούς διαφορὰ εἰς ἐναλλαγὴν τῆς σημασιολογικῆς ἐννοίας δια τῶν ὀνομάτων.

Ἀπάντησις.

Ἀπαντήσιον ἐστὶ διαιροῦσι τὸ ἠγούμενον. ὅτι σημαίνει τὴν αὐτὴν ἐννοίαν οὐσιαστικῶς ἐν ταῖς πλαγαῖς, καὶ ἐν ταῖς ὀρθαῖς πτώσεσι πτώσεως, οὐ μὲν καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Τοῖς λέγουσι δὲ ὡς οὐκ ἔστι κατὰ γραμματικούς διαφορὰ εἰς ἐναλλαγὴν τῆς ἐννοίας, ῥητέον. Οὐσιαστικῶς μὲν τῆς ἐννοίας λαμβανομένης, οὐδεμίαν διαφορὰ γίνεται κατὰ τὴν σημασίαν, εἴτε ὀρθῶς, εἴτε πλαγίως ἐξενεχθεῖν τὰ ὀνόματα. ἢ γὰρ διαφορὰ τῶν πτώσεων οὐ μεταβάλλει τὴν σημασίαν τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς σημασίας ὃ δὲ διάφορος ῥόπος τῆς σημασίας ἀπὸ χρητῶν ὀνομασι πλαγίως ἐκφερόμενοις ἐμποιῆσαι τὸ μήτε ἀληθείας, μήτε ψεύδους γίνεσθαι σημαντικά.

Ἀντιφέρουσι πρὸς ταῦτα, ὅτι καὶ ἐν ταῖς πλαγαῖς πτώσεσι σημαίνουσιν, ὡς καὶ ἐν ταῖς ὀρθαῖς. συμπλεκόμεναι γὰρ αἱ πλάγιαι πτώσεις πρὸς ἀπροσώποις ῥήμασιν, οἷον μέλει μοι τούδε, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ὡς μὲν ὡς σημαίνουσιν ἀλήθειαν, ἢ ψεύδος. ἄρα καὶ ἐν ταῖς πλαγαῖς πτώσεσι σημαίνουσιν, ὡς καὶ ἐν ταῖς ὀρθαῖς.

Ἀπάντησις.

Ἔστι πρὸς ταῦτα Πρῶτον εἰπεῖν, ὅτι αἱ πλάγιαι πτώσεις, εἰ καὶ δοίημεν ταύτας μετὰ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων ἀλήθειαν, ἢ ψεύδος (1), σημαίνει, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἐφ' ὃ πάντα τὰ ῥήματα ἀκρίβηται, οὐδεμίαν ἀλήθειαν, ἢ ψεύδος σημαίνουσι. Δεύτερον τυχόν, καὶ δευτέρου πρὸς τὸ αὐτὸ ῥητέον, ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἀπροσώποις ῥήμασι συμπεπλεγμένα αἱ πλάγιαι πτώσεις, οὐδεμίαν ἀλήθειαν, ἢ ψεύδος σημαίνουσι καθ' ἑαυτὰς, ὅτι μὴ τῆς δυνάμεως τῆς ὀρθῆς πτώσεως, ἢ τῆς δυνάμεως αὐταῖς ἐμπεριέχεται τὸ γὰρ μέλει μοι τούδε ταῦτο σημαίνει, ὡς εἴ τις ἔλεγε μέλει μοι τούδε. Ὅμοίως δ' ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπροσώπων ῥημάτων.

(1) Ὡς τὸ Φιλωνος ἐστὶ.

Ἀπορία περὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ῥήματος.

Εἰς πληρέσθην κατάληψιν τῆς εἰρημύων περὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ῥήματος προχειρισίον τινα, ὧν ἂποροῦσι περὶ αὐτῶν οἱ νεώτεροι. τέτταρα δὲ ἴσ' τὰ μέρη ταύτης. ὧν πρῶτον ἴσ' τὸ φωνικὸ εἶναι σημαντικὸν κατὰ συνθήκην. ὅπερ κοινὸν ὄν ὡς προσεχὲς γένος καὶ τῷ ὀνόματι, ἐξέτασαι ἂποχρώντως ἐν ταῖς περὶ ὀνόματος. Περὶ δὲ τῆς λοιπῶν ἐφεξῆς θεωρητέον. ἀλλὰ πρὸ τούτων διορισίον περὶ τῆς ἀοριστίας τοῦ Ῥήματος.

Ὅπως γίνεται τὸ Ῥῆμα ἀόριστον.

Λέγεται δὲ καὶ τὸ Ῥῆμα εἰς ἀόριστον μεταπίπτειν σημασίαν, ὃν ἔσ' ἂπον καὶ τὰ ὀνόματα προκειμένης αὐτῆς τῆς ἀρνήσεως. ἀλλ' ἐπὶ τῆς ῥημάτων ἐκ ἂποχρη καὶ ἀρνήσεως ὅπως οὐκ ἀόριστον ἀορισίαν ἐμποιοῦσαι. ποιεῖ γὰρ ὡς τὰ πολλὰ οὕτω κειμένη πρότασιν ἂποφατικῶν, ἀλλ' οὐκ αἰεὶ ἀόριστον ῥῆμα ὧς πρόκειται. Ἀλλ' ὅπῃ αἰαλουμένου τοῦ Ῥήματος διὰ τοῦ ὑπαρκτικοῦ, ἡ ἀρνήσις προτίθεται τῆς ἐξ αὐτοῦ μετοχῆς, οἷον ἐσὶ μὴ ἔχων, ἐσὶ μὴ γράφων. Τῶν αὐτῶν γὰρ οὐδὲν ὠρισμένως σημαίνει. ὅτε γὰρ λίθος, φέρ' εἰπεῖν, ἐσὶ μὴ ἔχων, καὶ τὸ φυτὸν, καὶ ἡμεῖς νῦν, καὶ μυρία ἄλλα.

Τῆς δὲ ἀρνήσεως προτιθεμένης τῆς ῥήματι τῆς ὑπαρκτικῆς, ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἀναλύσεως οἷον οὐκ ἐσὶ γράφων, ἂποφατικῶν ἔτω ποιεῖ τῶν προτάσεων, καὶ τὸ ῥῆμα ἂπορασκόμενον μὲν, οὐκ ἀόριστον δὲ.

Ἀπορία.

Απορεῖται πρὸς ταῦτα λόγῳ τοιῶδε. τὸ Ῥήματος χάραν ἔχον ἐν προτάσει ὠρισμένως σημαίνουσα, ὠρισμένον ἐστίν, ἀλλὰ μὲν ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης προτάσεως τοιοῦτον ἐσὶ τὸ μὴ ἔχον, ἄρα.

Δείκνυται ὅτι ἡ ἐκτεθείσα πρότασις ὠρισμένως ἐσὶ σημαντική. λέγοντες γὰρ ὁ λίθος ἐσὶ μὴ ἔχων, σημαίνουσα τὸν λίθον μὴ ἔχοντα. Τοῦτο δὲ ὠρισμένον τί ὄσιν. ἄρα καὶ τὸ ἐπέχον Ῥήματος χάραν ἐπ' αὐτῆς ὠρισμένον ἐστίν.

Ἀπαύ-

Ἀπάντησις.

Απαντῶσι δὲ, ἀναιρετέα ἐστὶν ἢ ἐλάττων πρότασις τοῦ ἐπιχειρήματος. διὰ γὰρ τῆς λεγούσης ὁ λίθος ἐστὶ μὴ ἔχειν, οὐδὲν σημαίνεται ὠρισμένως, οὐ γὰρ ἀναιρεῖται τοῦ λίθου ἡ ἐνέργεια τῷ ἔχειν. οὐ γὰρ ἀποφατικὴ ἢ οὕτω προχειδύσα πρότασις, ἀλλὰ καταφατικὴ, ἀμα κατηγορούσα τῷ λίθῳ συγκεχυμένως καὶ ἀορίσως, τὸ ἔτι ἐστὶ μὴ ἔχειν.

Περὶ τῶν πτώσεων τοῦ Ῥήματος.

Ομοίως ἐλέγετο τὸ Ῥῆμα κυρίως περιορίζειν τὸν χρόνον τῷ ἐνεσῶτι, τοὺς δὲ παρὰ τὸν ἐνεσῶτα χρόνους πτώσεις λέγεσθαι Ῥήματος, καὶ οὐχ ἀπλῶς Ῥήματα. Τὸ δὲ αἴτιον ἐδηλοῦτο διὰ τὸ τὸν ἐνεσῶτα χρόνον σημαίνειν καθ' ἑαυτὸν ἀλήθειαν ἢ ψεῦδος ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων. Τοῖς δὲ λοιποῖς οὐκ ἄλλως, ἢ ἀναφερομένους ἐπὶ τὸν ἐνεσῶτα.

Ἀποδείξις.

Πεχειροῦσι πρὸς τοῦτο λέγοντες, πρῶτον ἔτι αἱ πτώσεις αὗται. ὁ ἄδამ ὑπῆρξεν, ἢ ὁ ἀντίχειρος ἔσται, εἰσὶ χρόνου παρωχημένως καὶ μέλλοντος, ἔς καλεῖ πτώσεις Ῥήματος. ἀλλὰ μὲν αὗται σημαίνουσιν ἀλήθειαν ὠρισμένως καὶ ἀμετάπτωτον. εἰσὶ γὰρ τῆς Θεοπνεύτου Γραφῆς καὶ οὐκ ἔστι σφάλειν ποτε. αἱ πτώσεις ἄρα τοῦ Ῥήματος σημαίνουσιν ἀλήθειαν, ὡς περ καὶ τὸ κατὰ τὸν ἐνεσῶτα Ῥῆμα.

Ἀπάντησις.

Ῥῆτέον πρὸς ταῦτα ὅτι σημαίνουσιν ἀλήθειαν, ἀλλ' οὐ καθ' ἑαυτὰ, οὐδ' ἢ πτώσεις εἰσὶ Ῥήματος, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐπὶ τὸν ἐνεσῶτα ἀναφερόμεναι τὴν εἰρημίνην ἀλήθειαν ἐμφαίνουσιν. οὐ γὰρ καὶ ἀληθὲς εἶπεν ὅτι ἄδამ ὑπῆρξεν, εἰμὴ καὶ ποτε ἀληθὲς εἶπεν, ὅτι ἐστὶν ὁ ἄδამ. οὐδὲ αὖτις ἐστὶν ἀληθὲς ὅτι ὁ ἀντίχειρος ἔσται, εἰμὴ μέλλει ποτὲ ἀληθεύειν ὅτι ὁ ἀντίχειρος ἐστίν.

Τὸ

Τὸ προσσημαῖνον χρόνον.

Οὔτω δὲ κειμένης τῆς ἐννοίας τῶν ἀρτίων καὶ πτωτικῶν ῥημάτων, ἐπὶ τῷ θεωρίαν ἤδη μεταβατικῶν τῶν μερῶν τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Ῥήματος. Ἐν δὲ μετὰ τὸ κοινὸν τῆς ὑπογραφῆς τῆς ῥήματος μέρος, τὸ προσσημαῖνον χρόνον, εἰς διαφορὰν προβληθὲν τοῦ ὀνόματος. οὐ εἰς κατάληψιν, συμβάλλεται πρῶτον λαβεῖν, ὅτι ἄλλο ἐστὶ σημαίνειν χρόνον, καὶ προσσημαίνειν ἀπλῶς χρόνον. Σημαίνειν ὅν χρόνον εἶναι, ἂν ὁ χρόνος αὐτὸς ἐστὶ τὸ σημαινόμενον καθ' ἑαυτὸ ὡς πρᾶγμα. οἷον εἶναι αὐτὸ τὸ τοῦ χρόνου ὄνομα, καὶ ὅσα σηματικὰ τῶν διαφορῶν καὶ μερῶν τοῦ χρόνου, ὅν ἔτος, μῶν, ἡμέρα, & τὰ τοιαῦτα. Καὶ τὸ προσσημαίνειν τὸν χρόνον οὐχ ἀπλῶς ἐννοεῖται. ἐστὶ γὰρ ἃ προσσημαίνει χρόνον οὐκ ἐν κινήσει, ὡς εἶπνον, ἄριστον, καὶ πολλὰ ἄλλα. ἅπτερ σημαίνει μὲν προηγουμένως τῷ ἐδίασιν, προσσημαίνοντα ἅμα καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν εἴωθε γίνεσθαι, οὐ προσσημαίνει δὲ τούτον ὡς ἐν διεξόδῳ καὶ ῥέοντα, ἀλλ' ὅτι τὰ προηγουμένως αὐτοῖς σημαινόμενα κατὰ τινὰ χρόνον γίνεσθαι μόνον δηλοῖ. Ἄλλον τρόπον ἐννοεῖται τὸ προσσημαίνειν χρόνον, ὡς ἵκα ὁ χρόνος ἐν κινήσει προσσημαίνεται καὶ ῥοή, καὶ αὕτη ἐστὶν ἰδιάζουσα σημασία τοῖς Ῥήμασι. Σημαίνει μὲν γὰρ ἕκαστον Ῥῆμα προηγουμένως ἐνέργειαν τινὰ, ἢ πάθος, ἢ τὶ τοιοῦτον ἕτερον, ἅμα δὲ προσσημαίνει καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ταῦτα γίνονται, ὡς κινούμενον, καὶ ῥέοντα. σημαίνει γὰρ τῷ ἐνέργειαν, ἢ τὸ πάθος, ὡς γινόμενον, & ἐν διεξόδῳ ὄν.

Ἀπορία.

Απορούσι περὶ τὸ προτεθὲν τῆς ὑπογραφῆς μέρος. καὶ πρῶτον οὐ πᾶν Ῥῆμα ἐστὶ προσσημαῖνον χρόνον, τὸ γὰρ ἠρεμῶν, καὶ εἶμι, ὁμοίως καὶ τὸ κάθημαι, καὶ κείμαι, καὶ ἄλλα ῥήματα ὄντα, οὐ προσσημαίνουσι χρόνον. οὐ πᾶν ἄρα Ῥῆμα προσσημαίνει χρόνον. Δείκνυται τὸ ἠγούμενον. τὰ γὰρ ἐκτεθῆντα ῥήματα, οὔτε ἐνέργειαν σημαίνει, οὔτε πάθος. Τὰ δὲ μὴ σημαίνοντα ἐνέργειαν, ἢ πάθος, οὔτε κίνησιν σημαίνει, καὶ ἀκολουθῶς οὐδὲ χρόνον. ὁ γὰρ χρόνος μέτρον κινήσεως ὢν, οὐκ αὐτὸ κινήσεως ὑπάρχει.

Ἀπαί-

Ἀπάντησις.

Απαντιέον ἴτι τὰ ἐκτεθεύτα ῥήματα καὶ ὅσα ἄλλα, παραπλησίως τυγχάνει σημαντικὰ, καίτοι μὴ σημαίνοντα ἐνέργειαν κυρίως, ἢ πάθος, τὸ σημανόμενον μέντοι κατὰ ἔξοπον ἐνεργείας, ἢ πάθους δηλοῖ. Τὸ γὰρ ἡρεμῶ ῥῆμα τὴν ἡρέμειαν αὐτὴν σημαίνει, ὡς ἐν χρόνῳ γινόμενον, καὶ οἷόν τινα ἐνεργείαν μετρουμένῳ χρόνῳ. ἢ γὰρ παράτασις τῆς ἡρεμείας ἐν χρόνῳ δήπου ἐστίν. Ὁμοίως δὲ τὸ κάθημαι, καὶ κείμαι, τὴν κάθησιν, καὶ θέσιν ὡς παρατεινομένῳ σημαίνουσι, καὶ οἷόν τινα ἐνεργείαν χρόνῳ μετρουμένῳ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα εἰ καὶ μὴ ἐνεργείαν σημαίνει, ἀλλὰ τὴν ὑπαρξίν μετα δαμονῆς τινός, καὶ παρατάσεως δηλοῖ, ἥτις ἐν χρόνῳ ἐστὶ, καὶ μετρεῖται χρόνῳ. Ἀπορεῖται δὲ πρὸς τὸ αὐτὸ ὅτι καὶ τῶν ὀνομάτων εἰσὶν, ἃ πρὸς σημαίνει χρόνον, ὃν ἔξοπον καὶ τὰ ῥήματα. πρὸς σημαίνει γὰρ χρόνον τὰ ῥήματα εἴρηται, ὅτι τὸ σημανόμενον αὐτοῖς, ὡς ἐν γενέσει καὶ ῥῶῃ δηλοῖ. ἀλλὰ μὴ ὡσαύτως εἰσὶ σημαντικὰ καὶ τὰ ὀνόματα ταῦτα, ῥοῦς, κίνησις, καὶ ὅσα ἄλλα. ἢ γὰρ κίνησις τὴν ῥοῦν αὐτὴν σημαίνει ὡς γινόμενον τι καὶ ἐν χρόνῳ παρατεινόμενον. οὐκ ἄρα μόνον τὰ ῥήματα πρὸς σημαίνει χρόνον, ὃν ἔξοπον εἴρηται.

Ἀπάντησις.

Πρὸς ταῦτα ῥητέον, ὅτι ἡ κίνησις σημαίνει μὴ τὴν ῥοῦν ὡς πραγμάτι καθ' ἑαυτὸ, ἀλλ' οὐχ ὡς γινόμενον ἐν χρόνῳ ἐνεσῶτι, ἢ μέλλοντι. ὃν ἔξοπον σημαίνει μόνον τὰ ῥήματα.

Ἀντιφέρουσι πρὸς ταῦτα λέγοντες, ὅτι τὸ σημαίνει τι ἐν γενέσει, καὶ ῥῶῃ, σημαίνει ἐστὶν ἐνεργείαν τινα, ὑπὸ τοῦ ποιουῦτος προϊούσαν ἐπὶ τὸ πάχος. ἀλλὰ μὴ ἡ κίνησις οὕτω σημαίνει τὴν ῥοῦν, ἀρα σημαίνει ταύτῃ ὡς ἐν γενέσει, καθάπερ τὰ ῥήματα.

Ἀπαντιέον ὡς καὶ πρότερον. ὅτι ἡ κίνησις ὡς περ καὶ ποίησις, καὶ πάθησις τὴν φύσιν αὐτὴν σημαίνει τῆς ῥοῆς, ὡς πραγμάτι καθ' ἑαυτὸ, εὐ μέντοι σημαίνουσι ταύτῃ, ὡς ἐν γενέσει καὶ διεξόδῳ γινόμενον. Ἄλλο γὰρ ἐστὶ τὸ σημαίνει τι, ὅπερ ἐν χρόνῳ πέφυκε γίγνεσθαι, καὶ κατὰ διεξόδον, καὶ ἄλλο ἐστὶ σημαίνει ταῦτο ὡς γινόμενον, καὶ ἐν χρόνῳ. ἐκείνως γὰρ καὶ τὰ ἐκτεθεύτα σημαίνει ὀνόματα, καὶ ὅσα ἄλλα παραπλήσια, οὕτω δὲ μόνον τὰ ῥήματα σημαίνει πέφυκεν.

Ἀπο-

Ἀπορία.

Απορεῖν ἔτι εἰώθασι περὶ τῶν τοιούτων προτάσεων. οἷον, ἐστὶ Θεός. ἐστὶν οὐσία αἰδητική τὸ ζῶον. ἢ ὁ ἄνθρωπος λογικὸν ζῶον. ταῦτα γὰρ ὡσαύτως αἰεὶ ἔχει, καὶ πρὸ τοῦ τὸν χρόνον θηρῆσαι ἀληθεῖς ἦσαν αἰετημοναὶ προτάσεις. τὸ ἐστὶν ἄρα ῥῆμα ἐν αὐταῖς οὐ προσσημαίνει χρόνον, εἴγε πρὸ τοῦ χρόνου ἐννοεῖται σημαῖνον.

Ἀπάντησις.

Απαντῶσιν οἱ νεώτεροι διακριοῦντες τὸν χρόνον, ὡς κοινότερον, καὶ ἰδίως λεγόμενον. καὶ ἰδίως μὲν τοῦ χρόνου λαμβανόμενον, μὴ προσσημαίνειν χρόνον φασὶν ἐν ταῖς εἰρημοναῖς προτάσεσι τὸ ἐστὶ ῥῆμα, κοινότερον δὲ εἰληθεῖν ὁ χρόνος, φασὶ καὶ ἐν ταύταις προσσημαίνειν χρόνον τὸ ἐστὶ ῥῆμα. Τιθέασι γὰρ τὸ φωνικὸν ταύτου χρόνου κοινότερον σημαντικὸν εἶναι, μὴ μόνον τοῦ μετὰ κινήσεως θεωρουμένου χρόνου, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τούτων, τῆς αἰδιόπιτος δηλαδὴ, καὶ αἰῶνος. Ὅθεν τὸ ἐστὶ ῥῆμα ἐν ταῖς ἐκτεθείσαις προτάσεσι, εἴ καὶ μὴ προσσημαίνει χρόνον τὸν μετὰ κινήσεως, ἀλλὰ προσσημαίνει φασὶ χρόνον τὸν μετὰ αἰδιόπιτος, καὶ αἰῶνος λεγόμενον.

Ἀπορία.

Ομοίως δὲ ἀποροῦσι καὶ περὶ τῶν τοιούτων προτάσεων, οἷον γεννᾷ ὁ Πατήρ, ἐπὶ Θεοῦ νοουμένης, ἢ ὁ Θεὸς παράγει, τῆς παραγωγῆς νοουμένης ἐκ τοῦ μηδενὸς ὄντος. γεννᾷ γὰρ ὁ Θεός, καὶ παράγει ἀμέσως καὶ καθ' ἑαυτὸν ἀχρόνως.

Ἀπάντησις.

Αλλ' ἀπαντῶσι λέγοντες, ὅτι ὁ χρόνος σημαίνει πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ τὸν ἀτμητὸν τοῦ χρόνου σύδεσμον, οἷον τὸ νεῦ, καθ' ἡμῶν σημασίαν φασὶ τὸ ἐστὶ ῥῆμα προσσημαίνειν χρόνον ἐν ταῖς εἰρημέναις προτάσεσι. γεννᾷ γὰρ ὁ Πατήρ, καὶ παράγει ὁ Θεός ἐν ἀτμήτῳ

51

χρό-

322.
χρόνω. ταῦτα μόντοι ὁ Φιλόσοφος οὐκ οἶδεν, οὔθ' ἡ περιπατητικὴ δι-
δασκαλία προσίεται.

Περὶ Μετοχῶν.

Αλλὰ τί χρὴ λέγειν περὶ μετοχῶν, ποῖ δὲ καὶ τακταί, ἐν ῥήμασιν,
ἢ ἐν ὀνόμασιν; ἢ (1) ὅτι οὐδέτερον εἰσὶν ἐντελῶς καθ' ἑαυτὰς,
ἀλλὰ τούτο αὐτὸ (2) μετέχουσαι ἀμφοῖν ὀνόματος τε καὶ ῥήματος. ὅθεν
καὶ προσσημαίνουσι μὲν χρόνον ὡς καὶ τὰ ῥήματα, οὐ μόντοι κατὰ ῥόπον
συναφείας πρὸς τὴν ἐνεργουῦντα, ἢ πάχοντα. διὸ καὶ δέονται ὑπαρκτικῆ
ῥήματος εἰς λόγον κατηγορουμένου. οὐ γὰρ ἔχουσιν ἄλλως γενέσθαι κα-
τηγορούμενα, καὶ ῥήματος λόγον ἐπιχεῖν ἐν προτάσεσιν.

» Καὶ ἔστιν αἰεὶ τῷ καθ' ἑτέρου λεγομένων σημεῖον.

Εἴσθατον ἡ μέρους τῆς ὑπογραφῆς, δι' οὗ ἀξιοῦται τὸ ῥῆμα σημεῖον
αἰεὶ εἶναι τῷ καθ' ἑτέρου λεγομένων. τούτο προσήκει τῷ ῥήματι
διὰ τὸ σημαίνειν αἰεὶ τὰ καθ' ὑποκειμένου τινὸς λεγόμενα, ἢ ἐν ὑποκει-
μένῳ ὄντα. ὅθεν καὶ δυνάμειν ἔχηκε τὸ ῥῆμα συναπτειν τῷ ὑποκειμένῳ
τὰ ὅπως οὐ ἐν ἑτέροις ὑπάρχοντα.

Ἀπορία.

Απορεῖσι πρὸς τούτο πρῶτον, ὅτι οὐκ αἰεὶ τὸ κατηγορούμενον ἐστὶ ῥῆ-
μα. ἔστι γὰρ κατηγορούμενον τὸ καθ' ἑτέρου λεγόμενον. οὐ μὴ
ὄντος αἰεὶ ῥήματος, συναίεται μὴ αἰεὶ εἶναι τὸ ῥῆμα μόνον τῷ καθ' ἑτέ-
ρου λεγομένων σημεῖον.

Δείκνυται ἢ ἐλάττων. ἐπὶ τῆς δὲ γὰρ τῆς ἀποφαντέως, ἀνθρωπος
ἐστὶ ζῶον, κατηγορούμενον ἐστὶ τὸ ζῶον, ὡς περὶ ῥῆμα ἐστὶν, ἀλλ' ὄνομα. ἀρα.

Ἀπάντησις.

Τὸ ἐκτεθεὶς ὀπχειρήμα, καίτοι μὴ ἀντικείμενον τῇ ἀριστοτελικῇ λέ-
ξει, (οὐ γὰρ εἴρηται τῷ Φιλοσόφῳ ὅτι ἐστὶν αἰεὶ τὸ ῥῆμα μόνον τῷ
καθ'

(1) Αἰετὶ τοῦ ῥητίου. λύσις γὰρ ἐστὶ τῆς ἀπορίας. (2) Εἰσὶ διὰ δὲ.

καθ' ἑτέρου λεγομένων σημείον). ἐπεὶ δὲ συμβάλλεται τὸ, ἐστὶ ῥῆμα εἰς κατάληψιν τῆς ιδιότητος τοῦ κατηγορουμένου, τίνα ἔσθ' οὗτο λέγεται ῥῆμα, ἄξιον ἀναπτύξαι.

Ἀπαντῶσι τοιγαροῦν τινὲς διαιρουῦτες τὸ κατηγορούμενον ἐπὶ τῷ ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων διχῶς. τὸ μὲν ὑλικῶς λέγοντες κατηγορούμενον, τὸ δὲ εἰδικῶς. ὕλῳ γὰρ κατηγορουμένου φασὶν εἶναι τὸ ὄνομα, ὡς ἐπὶ τῆς ἐκτεθείτης προτάσεως τὸ ζῶν. εἶδος δὲ τούτου εἶναι φασὶ τὸ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα. Καὶ οὕτως αἰεὶ φιλοσοφοῦσι περὶ τὰ κατηγορουμένου, ἐπὶ τῷ ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων.

Φαίνεται μὲντοι ἡ ἀπάντησις αὕτη ἀντικειμένη τῷ φιλοσόφῳ καὶ τῇ κοινῇ τῷ διαλεκτικῶν δόξῃ. τίθησι γὰρ ὁ φιλόσοφος τὸ ἐστὶ ῥῆμα ἐπὶ τῷ εἰρημνίων προτάσεων ἐν λόγῳ συνδέσμου, δεῖ οὐ τὸ κατηγορούμενον συνάπτεται τῷ ὑποκειμένῳ. Παρὰ ταῦτα δὲ ὅσα τῷ καθόλου φύσει εἰς σημαντικὰ ὀνόματα, κυρίως γίνεται κατηγορούμενα ἐν ταῖς κατὰ φύσιν κατηγορίαις. φύσει γὰρ τὰ καθόλου κατηγορεῖται τῷ ὑφ' αὐτὰ. ἀνοίκειον δὲ ἐστὶ τὸ κυρίως κατηγορούμενον, ὑλικῶς λέγεσθαι κατηγορεῖσθαι. Βέλτιον οὖν ἐστὶ λέγειν ἐπὶ τῷ ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων, τὰ σημαίνοντα τὴν κατηγορουμένου φύσιν ὀνόματα εἰς ῥημάτων ιδιότητα μεταπίπτειν, ἐρανίζόμενα πρὸς τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος τὴν δυνάμιν τῆς συνάψεως, καὶ τοῦ (1) προσσημαίνειν χρόνον.

Ἐνστάσις.

Επιλαμβάνονται δὲ τῷ εἰρημνίων, ὅτι ἐστὶ τὸ ῥῆμα σημείον τῷ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντιν, καὶ καθ' ὑποκειμένου λεγομένων. φασὶ γὰρ ἀντικεῖσθαι ταῦτα οἷς ἀνωτέρω ἐλέγετο. τὰ ῥήματα σημαίνειν ἐνέργειαν, ἢ πάθος. ἢ γὰρ ἐνέργειαν. Ὁ τὸ πάθος, συμβεβηκότα ὄντα, τῷ ἐν ἑτέρῳ ὄντων αἰεὶ σημείον δοκεῖ εἶναι, καὶ οὐ τῷ καθ' ὑποκειμένου λεγομένων, ἄπερ οὐσιωδῶς κατηγορεῖται, καὶ οὐσίαι εἰσὶν.

Λύσις.

Απαντήτων διαρίσει χρωμένοις τῷ ῥημάτων, εἰς τε τὰ καθ' αὐτὰ ῥήματα, καὶ τὰ διὰ συνδέσμου τοῦ ἐστὶ γινόμενα. ἤγοιμι εἰς τὰ ῥήματα

Σί 2 ματα

(1) Καὶ τὴν δυνάμιν τοῦ προσσημαίνειν χρόνον.

ματα τῶ ἀπλῶν προτάσεων, καὶ τῶ ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου, τὰ
 ῥήματα τοῦ πρώτου ἔξοπου, σημαίνουσιν ὡς εἴρηται ἐνεργεῖαν, ἢ πά-
 θος, ἢ γὰρ κατὰ ἔξοπον ἐνεργείας, ἢ πάθους λέγονται, καὶ ταῦτα ση-
 μεῖα ἐστὶ τῶ ἐν ἐτέροι ὄντων. Τὰ δὲ τοῦ δευτέρου ἔξοπου ῥήματα, πολ-
 λάκις σημαντικὰ γίνονται, καὶ τῶ καθ' ὑποκειμένου λεγομένων, καὶ
 οὐσιασδῶς κατηγορουμένων.

Διαίρεσις πρώτη τῶν ὀνομάτων.

Τὰ δὲ κατὰ γραμματικούς ῥήματα ἐπουσιώδη τὴν σημασίαν ἔχοντα
 πάντα, πλὴν τοῦ ὑπαρκτικοῦ λεγομένου ῥήματος, καὶ κατὰ πλείο-
 των ἐνδέχεται κατηγορεῖσθαι. Τοῦ δὲ ὀνόματος πολυειδῶς τενομένου,
 ἐκείνη ἔσω πρώτη διαίρεσις, ἢ εἰς τὸ καθόλου (ὃ καὶ κοινόν), καὶ τὸ καθ'
 ἕκαστα. Καὶ καθόλου μὲν ἐστὶ, τὸ καθόλου πράγματος σημαντικόν,
 τισὶν δὲ ὅ ἐπὶ πλείονων πέφυκε κατηγορεῖσθαι, οἷον τὸ δίπουν. κατη-
 γορεῖται γὰρ κατὰ τε κίθραρον, καὶ ὄρνιθος. Καθ' ἕκαστα δὲ ὅ μὴ ἐπὶ
 πλείονων πέφυκε κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ καθ' ἑνὸς μόνου ἀτόμου. Τῶτο δὲ
 τετραχῶς ἐνδέχεται λέγειν, ἢ ὡς τὰ κύρια τῶ ὀνομάτων λεγόμενα, οἷον
 Σωκράτης, Πλάτων. ἢ ὡς αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι, οὗτος, ἐκεῖνος.
 ἢ καθ' ὑπόθεσιν, βίβλα ὑὸν Σωφρονίσκου λέγοντες, τὸν Σωκράτην δι-
 λούμεν, μονογενῆ ὄντα τοῦ Σωφρονίσκου ὑόν. ἢ ἐφ' οὗ μερικὸς τις
 πρόσκειται προσδιορισμός, ὡς τις ἀνθρώπος. ὃ καὶ μερικόν λέγεται,
 ἀορίστως ἐντι σημαῖνον τὰ ἀειθμῶ. ταῦτα γὰρ πάντα ἀτόμου τινὸς καὶ
 καθ' ἕκαστα φαίνεται δηλωτικά.

Διαίρεσις δεύτερα τῶν ὀνομάτων.

Τοῦ δὲ καθόλου δεύτερα διαίρεσις ἔσω, ἢ εἰς ὀμώνυμα, συνώνυμα,
 καὶ παρώνυμα, ἃ καὶ τῶ φιλοσόφῳ προκεχειρίζεται, εἰς κατάληψιν
 τῶ ἐν ταῖς κατηγορίαις. Καὶ ὀμώνυμα μὲν εἴρηται, ὅσα ὀμωνύμων
 πραγμάτων δηλωτικά. Συνώνυμα δὲ τὰ συνωνύμους φύσεις δηλουῦ-
 τα, ὡσπερ καὶ παρώνυμα, τὰ παρωνύμως σημαντικά. Εἰσὶ δὲ ὀμώνυ-
 μα πράγματα, ὧν ὄνομα μόνον κοινόν, ὃ δὲ κατὰ τοῦτομα λόγος τῆς
 οὐσίας, ἢ τοι ὁ ὀρισμὸς ἕτερος, οἷον ἀνθρώπος ὅ,τε ζῶν καὶ ὁ γεγραμμένος.
 Λέγεται δὲ πολλαχῶς τὰ ὀμώνυμα, ὧν εἰσὶ καὶ τὰ ἀφ' αἰσῶς, ἢ πρὸς αὐ-
 τῶν ὡς

ὡς καὶ τὰ ἐπὶ πάντων λεγόμενα, οἷον τὸ εἶ, τὸ ὄν, τὸ ἀγαθόν, καὶ τὰ τοιαῦτα. λέγεται γὰρ ταῦτα πάντα ἀφ' εἰδὸς πρώτου, καὶ κυρίως τοιούτου. ὄντα γὰρ λέγεται τὰ παρὰ τὴν (1) οὐσίαν ἄπο τῆς οὐσίας καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀναφερόμενα. Καὶ τὸ εἶ πολλαχῶς λέγεται, ἀπὸ τοῦ ἀπλουστάτου εἰδὸς, καὶ παντελῶς ἀτμήτου, καὶ τὰλλα ὡσαύτως. Συωνύμα δὲ εἰσὶν ὧν τὸ, τε ὄνομα κοινόν, καὶ ὁ λόγος τῆς οὐσίας ὁ αὐτός. οἷον ζῶον, ὅ, τε ἀνθρώπος, καὶ ὁ βοῦς. ἄμφω γὰρ κοινῶ ὀνόματι ζῶα προσαγορεύεται, καὶ τὸν αὐτὸν ὀρισμὸν τῆς εἶναι ζῶα ὀφείδεται. Τοιαῦτα δὲ εἰσὶ τὰ γένη, καὶ τὰ εἶδη τῶν ὄντων, καὶ αἱ διαφοραί. Παραωνύμως δὲ κατηγοροῦνται κατὰ τῆς οὐσίας αἱ λοιπαὶ δύο τῶν καθόλου φύσεων, τὸ ἴδιον, καὶ τὸ συμβεβηκός. Βούλεται δὲ ὁ φιλόσοφος παρώνυμα λέγεσθαι, ὅσα ἄπο τίνος παραγόμενα, ἔχει μὲν τὴν προσηγορίαν τῆς αὐτῆς τοῦ ὀνόματος, διαφέρει δὲ ἐκείνου κατὰ τὰς τελευταίας συλλαβὰς. οἷον ὁ γραμματικός λέγεται ἄπο τῆς γραμματικῆς, ἔς φυλάττει μὲν τὴν αὐτῆς προσηγορίαν τῆς γραμματικῆς, διαφέρουσαν ὅμως κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν. Διὸ βούλεται μὲν τὰ παρώνυμα κοινωνεῖν ἅμα καὶ διαφέρειν, τοῖς ἀφ' ὧν παρανομάζονται, κατὰ τε τοῦ ὀνόματος, καὶ τὸ πρᾶγμα, οἷον ἄπο τῆς αἰδήσεως φέρε εἰπεῖν παρανομάσαι τὸ ζῶον, καὶ κοινωνεῖ τῇ αἰδήσει κατὰ τοῦ ὀνόματος, αἰδητικὸν λεγόμενον, καὶ διαφέρει ἅμα κατὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα, ὅτι αἱ ληκτικαὶ τύπων συλλαβαὶ διάφοροι εἰσὶ. Πάλιν κοινωνεῖ τῇ αἰδήσει κατὰ τὸ πρᾶγμα. μετέχει γὰρ ἐκείνης τὸ ζῶον. διαφέρει δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ, ὅτι ἢ μὲν αἰδήσεις διαφορὰ εἰσὶν οὐσιώδεις, τὸ δὲ ζῶον γένος ἐστὶ καὶ οὐσία. Ἐξαρκεῖν μάλιστα φαίνεται παρὰ τῆς φιλοσοφίας εἰς παραωνυμίαν, εἰ μόνον κατὰ τὸ πρᾶγμα κοινωνεῖ, καὶ διαφέρει τὰ παρώνυμα τοῖς ἀφ' ὧν παρανομάσαι, ὡς ὁ σπουδαῖος ἄπο τῆς ἀρετῆς, τὰ τοιαῦτα κατὰ μὲν τὸ πρᾶγμα κοινωνεῖτε καὶ διαφέρει, κατὰ δὲ τοῦ ὀνόματος οὐδαμῶς.

Περὶ Κατηγοριῶν.

Εκ δὲ τῶν γένων καὶ εἰδῶν, σύγκειται ἐκάστη τοῦ ὄντος Κατηγορία. εἰσὶ δὲ αὐταὶ τὸν ἀριθμὸν δέκα, ὡς ἐλέγχετο, Οὐσία, οἷον ἀνθρώπος. Ποσόν, οἷον δίπηχυ. Ποῖον, οἷον λευκόν. Πρόστι, οἷον διπλάσιον. Ποῦ, οἷον ἐν ἀγορᾷ. Ποτέ, οἷον χθές. Κεῖσθαι, οἷον κεῖσθαι.

(1) Τὰ συμβεβηκότα.

Ἰῆθαι. Ἐγχειν, οἷον ὠπλίθαι. Ποιεῖν, οἷον τέμνειν. Πάχειν, οἷον τέμνεσθαι. ταῦτα δὲ πάντα σωωνύμως κατηγορεῖται κατὰ τῆς ὑφ' αὐτά.

Ἔτεραι διαίσεις τῶν ὀνομάτων κατὰ τοὺς νεωτέρους.

ΚΑὶ ἄλλας ἐκτίθενται οἱ νεώτεροι τῆς ὀνομάτων διαίσεις, ὅποια εἰσὶν ἐκείνη ἢ εἰς τὰ ἐξ ἀφαιρέσεως λεγόμενα, καὶ συγκεκριμένα γινόμενα. Καὶ εἰσὶ τὰ μὲν ἐξ ἀφαιρέσεως οἷον, ἀνθρωπότης, ἵππότης, τὰ δὲ συγκεκριμένα, οἷον ἀνθρώπος, ἵππος. Τινὲς δὲ καὶ τὰ παρωνύμως λεγόμενα ἐν τοῖς συγκεκριμένοις τάττουσι, θερμὸν, λευκὸν, ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς κατὰ ἀφαίρεσιν, ἢ ἐξηρημασίαις ἀπαριθμοῦσι λευκότητα, θερμότητα, καὶ ὅσα ἄλλα.

Ἔτερα διαίσεις.

ΠΡΟΣΕΤΙ διαιροῦσι τὰ ὀνόματα εἰς τὰ τῆς πρώτης γνώσεως, καὶ τὰ τῆς δευτέρας. Πρώτης γνώσεως ὀνόματα φασὶν εἶναι, ὅσα προτίθεται εἰς δήλωσιν τῆς ἐκτὸς ἐπινοίας ὄντων, οἷον ἀνθρώπος, ζῶον, καὶ ὅσα ἄλλα. Δευτέρας δὲ γνώσεως ὀνόματα εἶναι βούλονται, ἅπερ ἐπινοοῦνται παρὰ τῆς πρώτης πεφύκτων εἰς δήλωσιν τῆς ὑπὸ τῆς ἐπινοίας ἐξηρημασίαις τὸ εἶναι ἐχόντων. ὡς τὸ εἶδος, τὸ γένος, καὶ ὅσα ἄλλα. Πρώτη δὲ γνώσις εἶναι φασὶ τὸ πρῶτον ἐννόημα τῆς ψυχῆς συλληφθῆναι ὑπὸ τοῦ νοῦς τοῦ ἡμετέρου ἀμέσως τοῖς πράγμασιν ἐφαρμόττον, ὅπερ εἰσὶν αὐτοῦ τοῦ πράγματος ὁμοίωμα καὶ καθ' αὐτὸ παραστατικόν, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὡς νοούμενον ἢ φαινόμενον. Δευτέραν δὲ γνώσιν φασὶν ἐννόημα μὲν ἐν ψυχῇ συλληφθῆναι ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου νοῦς, οὐκ ἀμέσως δὲ τοῖς πράγμασιν ἐφαρμόττον, ἐκτὸς ἐπινοίας οὖσιν. ἀλλὰ τοῖς πρώτοις νοήμασιν ἢ περ εἰσὶν ἐκτὸς ἐπινοίας, ὡς ἐπὶ τῆς ἐξηρημασίαις. ἀνθρώπου μὲν ἢ ζῶου φύσις ἐννοουμένη πρώτη ἐστὶ γνώσις. τὸ γὰρ τοιούδε ἐννόημα ἀμέσως τοῖς πράγμασιν ἐφαρμόττει ἐκτὸς ἐπινοίας οὖσιν. Ἡ δὲ τοῦ γένους ἢ εἶδους ἰδιότης ἐννοουμένη ἐν τοῖς πράγμασιν, οὐκ ἐκτὸς ἐπινοίας ἀρμόττει, ἢ τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ τῷ ζῷῳ, ἀλλ' αὐτοῖς τούτοις ἢ περ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ἐπινοίας τυγχάνει. οὐ γὰρ ὅστις ἄλλως εἶδος ὁ ἀνθρώπος, ἢ τὸ ζῶον γένος, ὅτι μὴ κατ' ἐπίνοιαν θεωρούμενα, τῆς περιστατικῶν ἀπαντῶν γεγυμνωμένα, καὶ

καὶ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἐν οἷς ὑπάρχουσιν ἀναφερόμενα. Ὅθεν καὶ κατ' ἐπίνοιαν ὄντα φασιν εἶναι γένος, εἶδος, καὶ ὅσ' ἄλλα, περὶ ὧν οἱ λογικολόμοι πραγματεύονται. Ἀλλὰ ταῦτα εἰς ἄλλω πεταμιό-
δω πρόθεσιν τοῦ λόγου καιρωτέρων.

Τὰ ὀνόματα τει-
χῶς.

- Τὰ μὲν ἀόριστα ὀνόματα λέγεται.
- Τὰ δὲ ἀπόσεις μόνον ὀνόματος.
- Τὰ δὲ ὠρισμένα καὶ ὀρθῶς δηλωτικά.

Τὰ ῥήματα παρὰ
τῶν Φιλοσόφων τε-
χῶς.

- Πρῶτον λέγεται αὐτῶν ῥήματι ἢ καθόλου ἐν ἀριστάσει κατηγορούμε-
νον ποιῶσα φωνή.
- Δεύτερον, ἢ μετὰ χρόνου σημαστικὴ φωνή.
- Τρίτον, ἢ ἀπὸς τοῖς εἰρημένους καὶ τὸ σημαστικόν ὠρισμένον ἔ-
χουσα.
- Τέταρτον, ἢ τῶν χρόνων τῶν ἐνεσῶντι μόνον πειροῦσα τὸ σημαστικόν.

Ἐτέρω διαίρεσις τοῦ ὀνόματος ἢ τῆς διαί-
ρεσῆς οὕτως ἢ πρώτων εἰς δύο.

Εἰς τὸ καθόλου, καὶ τοῦτο τευχῶς.

- Εἰς ἰμόνυμα.
- Συνώνυμα.
- Καὶ παρώνυμα.

Καὶ εἰς τὸ καθ' ἑκάστα ὁ ἀπὸ τει-
χῶς ἐνδέχεται λέγεσθαι.

- Ἡ' ὡς πρὸς κύρια τῶν ὀνομάτων, οἷον Σωκράτης, Πλάτων.
- Ἡ" ὡς αἰ. δεικτικά: αὐτονομία, οὗτος ἐ-
κεῖνος.
- Ἡ" καθ' ὑπόθεσιν, ὡς πρὸς Σωφρονίσκου ἢ ὅσον
λέγοντες, τὸν Σωκράτην δηλοῦμεν μονο-
χρῶν ὄντα τοῦ Σωφρονίσκου ἕνε.
- Ἡ" ἐφ' οὗ μείκτος τῆς ἀριστάσει προσδευ-
μός, ὡς τὸ τίς ἀνθρώπος.

Ἐτι

Ἐτι διακεῖται τὸ εἶ-
μα δεχῶς εἰ τεώ-
τεροι.

Εἰς τὰ ὅξ ἀφαιρίσεως λεγόμενα, οἷον ἀνθρωπότης, ἵππότης.

Καὶ εἰς τὰ συγκειμμένα, οἷον ἀνθρωπος, ἵππος.

Ἐτι διακεῖται αὐτὸ
εἰ τεώτεροι.

Εἰς τὰ τῆς πρώτης γνώσεως εἰσόματα, ἅπερ φατὶν ἐναυδοῦσα προ-
τίθεται εἰς δήλωσιν τῆς ἐκτὸς ὀπτασίας ὄντων, οἷον ἀνθρωπος, ζῶν, κ
καὶ ἔσ' ἄλλα.

Καὶ εἰς τὰ τῆς δευτέρας ἅπερ ὀπτεύονται παρὰ τῆς πρώτης τεδείονται
εἰς δήλωσιν τῆς ἀπὸ τῆς ὀπτασίας ὀξηρημάτων τὸ εἶναι ἐχόντων, ὡς
τὸ γῆρας, τὸ εἶδος, κὶ ἔσ' ἄλλα.

Περὶ τῆς κατὰ συμπλοκῆν ἑρμηνείας, ἥτοι περὶ Λόγου.

Περὶ μὲν τῆς ἀπλῶν φωνῶν, ἅς κὶ ἀπλῶν ἑρμηνείαν (ὡς ἀπλῶν
πραγμάτων δηλωτικὰς, ὃ Φιλόσοφος καλεῖ, ἄλλοις ἐχέτω τὰ εἰ-
ρημεία. Ἐχόμενον δὲ εἰπεῖν περὶ τῆς κατὰ συμπλοκῆν, ἥτοι περὶ Λό-
γου. Ἐστὶ δὲ Λόγος, ὡς τῷ Φιλοσόφῳ ὤρειαι, φωνὴ σηματικὴ κατὰ
συμθέκην, ἥς τῆς μερῶν τι σημαντικὸν ὄξει κεχωρισμένον, ὡς φάσις,
ἀλλ' οὐχ ὡς κατάφασις, ἢ ἀποφασίς. Τὸ μὲν οὐδὲ φωνὴ σηματικὴ
κατὰ συμθέκην, κοινὸν ἐστὶ γένος τοῦτε λόγου, κὶ τῆς ἐκείνου μερῶν,
ὀνόματος τε, καὶ ῥήματος. Τὸ δὲ τὰ μέρη αὐτοῦ χωρισθέντα γίνεσθαι
σημαντικὰ, αἰτιδίαςέλλει αὐτὸν ἐκείνων. οὐ πάντα δὲ τὰ παραλαμ-
βανόμενα ἐν τῷ λόγῳ, οἷον Πρόθεσις, Συδέσμος, καὶ τὰ τοιαῦτα
κεχωρισμένα γίνεσθαι σημαντικὰ καθ' ἑαυτὰ, ἀλλὰ τὸ ὄνομα μόνον ὁ
ῥῆμα, καὶ ταῦτα ὡς Φάσις μόνον. Ἐστὶ δὲ Φάσις καθ' ἑαυτὴν φω-
νὴ σηματικὴ κατὰ συμθέκην, ὡς μέρος καταφάσεως, ἢ ἀποφάσεως,
ψεύδους ἢ ἀληθείας ἀνεπίδεκτος. Δῆλον δὲ ἐκ τούτων, ὡς ὁ Φιλόσο-
φος οὐ περιέληψεν ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης ὑπογραφῆς τὸν συθέτον καὶ ὑπο-
θετικὸν λόγον, (ἐκείνου γὰρ τὰ μέρη κεχωρισμένα, οὐχ ὡς φάσις μόνον
γίνονται σημαντικὰ, ἀλλ' ὡς ἀποφάσεις,) ἀλλὰ τὸν ἀπλοῦν μόνον,
καὶ κατηγορικὸν λόγον.

Τεῖα.

Τρία μέρη τῆς ἐκτεθείσης ὑπογραφῆς ἀναφαίνεται. Ὡν τὸ μὲν πρῶτον ἐστὶν ἔτι ἐστὶ φωνὴ σηματικὴ κατὰ συνθήκην, ὃ καὶ χάρις ἐπέχει γένους. Δεύτερον ὅτι τῶν μερῶν αὐτοῦ ἐστὶ τινὰ σηματικὰ κεχωρισμένα, οἷον τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ῥῆμα. Εἴρηται δὲ τὶ τῶν μερῶν, ἃ οὐχ ἀπλῶς τὰ μέρη, ἔτι ἐν τῷ κάλλιπτος ἔχει λόγῳ, τὸ ἴππος μέρος ἐν, οὐδὲν σημαίνει κεχωρισμένον, ὡς ὅλον τὸ κάλλιπτος. Τρίτον δὲ ἔτι σημαίνουσι τὰ μέρη τούτου κεχωρισμένα, οὐχ ὡς κατὰ φάσεις, ἢ ἀποφάσεις, ἀλλ' ὡς φάσις μόνον. Γίνεται δὲ ὁ λόγος σηματικὸς, ὡς ὄργανον τεχνητὸν, καὶ οὐχ ὡς φυσικόν.

Διαίρεσις τοῦ Λόγου.

Διαρῆται δὲ ὁ Λόγος κατὰ πρῶτον τομὴν εἰς δύο ἄμικτώτερον. Τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ σημαίνει τὰ παθήματα τῶν ὀρεκτικῶν διωγμάτων τῆς ἡμετέρας ψυχῆς. τὸ δὲ τὰ παθήματα τῶν γνωστικῶν διωγμάτων. Τὸ πρῶτον μέρος διαρῆται εἰς τέσσαρα. Ἡ γὰρ χρώμεθα αὐτῷ προσάττοντες τοὺς ὑπὸ κῆρτος πράξεως χάρις τινός, ἢ δακονίας. Ἡ δ' ἐχόμενοι ὡς πρὸς κρείττους δέοντα τύπον. Ἡ καλοῦμεν ἐκείνους, οὓς βουλόμεθα πρὸς ἡμᾶς ἐπιστρέψαι. Ἡ ἐρωτῶντες ἐκείνους, ἀφ' ὧν δεόμεθα γνώσεως τινός. Ταῦτα τὰ τέσσαρα σημαίνοντα τοῦ λόγου, οὐ τυχαῖον εἶναι ἀληθείας, ἢ ψεύδους δηλωτικά. οὐδὲ ταῖς διαλεκτικαῖς περὶ τούτων γίνεται λόγος, ἀλλὰ περὶ μόνου τοῦ ἑτέρου μέρους, ὃ καὶ καλεῖται ἀποφάνσις, καὶ ἀποφαντικὸν εἶδος τοῦ λόγου, ὡς δὲ αὐτοῦ τὰ δεκτικῶτα ἡμῖν περὶ τῶν πραγμάτων ἀποφανομένων, ἐν ᾧ τὸ ἀληθεῖν, ἢ ψεύδειν ὑπάρχει, ἐξαγγελτικῶς ὄντι τῶν ἀποφαντικῶν τῆς ψυχῆς παθημάτων.

Περὶ ἀποφάνσεως, ἢ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου.

Αποφάνσις ἐστὶ λόγος ἀποφαντικὸς, δεκτικὸς ἀληθείας ἢ ψεύδους. Μέρη δὲ προσεχῆ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου δύο, ἀποφάνσις, καὶ κατὰ φάσεις, ὧν ἑκάτερος αὐτὸς εἰς δύο τέμνεται. ὁ μὲν γὰρ ἐστὶ κατηγορητικὸς, ὁ δὲ ὑποθετικὸς. Κατηγορητικὸς μὲν ἐστὶ λόγος ἀποφαντικὸς ὁ ἀποφάνσις τὶ τινὶ ὑπάρχειν, ἢ οὐχ ὑπάρχειν σημαίνων. Ὑποθετικὸς δὲ ἐστὶ λόγος ἀποφαντικὸς, ἐκ τοῦ εἶναι τὶ, ἢ μὴ εἶναι, ἕτερον τὶ εἶναι, ἢ μὴ εἶναι.

ΤΤ

εἶναι

εἶναι σημαίνων. Καὶ τοῦτο διχῶς· ἢ κατὰ συῶψιν, ἢ κατὰ διάζυξιν. Κατὰ συῶψιν μὲν, εἰ ἔχει, κινεῖται. ὄν τὸ εἰ μόριον χαρακτηρίζει. Κατὰ διάζυξιν δὲ οἷον ἡ ἡμέρα ἐστίν, ἢ νύξ. ἐς τῶς ἢ μορίῳ διαζυκτικῶ κέχρηται. ἐστὶ δὲ ὁ ὑποθετικὸς λόγος ἐκ τῶν κατηγορικῶν συῶψιτος.

Ἔτερα διαίρεσις τοῦ ἄποφαντικοῦ Λόγου.

Ἐτέρα διαίρεσιν ὁ ἄποφαντικὸς δέχεται λόγος κατὰ τὸ εὖ καὶ τὸ πλῆθος. Καὶ εἰς μὲν λόγος λέγεται ἄποφαντικὸς, διχῶς, ἢ ὁ εὖ δηλῶν, ἢ ὁ συυδέσμων εἰς. Ἐστὶ δὲ εὖ δηλῶν λόγος, ἐν ᾧ ἑκατέρω τῶν συμπληρωσῶν αὐτὸν φάσεων μιᾶς τινὸς φύσεως τυγχάνει δηλωτική. καὶ ὁρισμὸς ἔλος αὐτὸ ὀνόματος, ἢ ῥήματος, ἢ καὶ ἀμφοῖν ληφθεῖη, οἷον τὸ ζῶον, λογικὸν θνητὸν, ἐστὶν εὐσία ἐμφυχὸς αἰσθητική. Συυδέσμων δὲ εἰς λέγεται λόγος, ἐν ᾧ πλείους παραλαμβάνονται λόγοι, ἀκολουθίαν, ἢ διάσασιν σημαίνουσιν, ὡς οἱ ὑποθετικοί.

Πολλοὶ δὲ λέγονται λόγοι ὁμοίως διχῶς. ἢ γὰρ μετὰ συυδέσμου τινὸς, ἢ ἀσυυδέτοι. Μετὰ συυδέσμου μὲν οἷον Σωκράτης περιπατεῖ, καὶ πλάτων διαλέγεται. Ἀσυυδέτοι δὲ, οἱ τῶς σημαυνομένῳ πολλοί, τῆ δὲ φωνῆ εἰς, ὡς οἱ ἐξ ὁμωνύμων ὄρων συυκείμενοι, ὡς κύων ὑλακτεῖ. ἢ ἀμφοτέρως πολλοί, οἷον Σωκράτης ἐστίν, ἀνθρώπος ἐστίν. Ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ἡ θεωρία ἐστὶ, περὶ τοῦ εὖ δηλουῦτος λόγου, ὃν διείλομεν ἀνωτέρω εἰς τε τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν.

Περὶ Ἀντιφάσεως.

Κατάφασις οὐκ ἐστὶν ἀπόφασις τινὸς κατὰ τινος. Ἀπόφασις δὲ ἐστὶν ἀπόφασις τινὸς ἀπὸ τινος. Ἀντίκεινται δὲ ἀλλήλαις, ἀντιφατικῶς μὲν ἕνικα τοῦ αὐτοῦ εἰςὶ κατηγορουμένου, καὶ ὑποκειμένου, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν ῥόπον σημαυτικαί, καὶ ἐν τῶς αὐτῶς χρόνῳ, καὶ μὴ ὁμωνύμως, καὶ ὅσα ἄλλα, ὡς μὴ δέποτε συυαληθεῖν, ἢ συυψυυδέσθαι. Λέγεται γὰρ ἀντιφάσις μάχη κατάφάσεως, καὶ ἀποφάσεως, αἰεὶ διαιρουσα τὸ ἀληθεῖς καὶ τὸ ψευδὸς. Ἐστὶ δὲ ὑποκείμενον ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν, ὅπερ ὁ φιλόσοφος ὄνομα καλεῖ ἐνταῦθα. τοιοῦτον δὲ ὡς τὸ ἄρθρον πρόσκειται, ἢ δυνάμει, ἢ ἐνεργείᾳ, καθ' οὗ καὶ τὸ κατηγορούμενον λέγεται. Κατηγορούμενον δὲ ἔστι, τὸ ῥῆμα καλούμενον τῶς φιλόσοφῳ. τοιοῦτον δὲ τὸ κατ